

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tartu Ringkonnakohus
Kohtukoosseis	Kersti Kerstna-Vaks, Andra Pärsimägi, Üllar Roostoja
Otsuse tegemise aeg ja koht	15. jaanuar 2016, Tartu
Tsiviilasja number	2-11-25888
Tsiviilasi	OÜ Selista Ehitus hagi AS Võru Teataja vastu tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlükkamiseks
Tsiviilasja hind	1595 eurot
apellatsioonikohtus	
Vaidlustatud kohtulahend	Tartu Maakohtu 10. juuli 2015 otsus
Kaebuse esitaja ja kaebuse liik	OÜ Selista Ehitus apellatsioonkaebus
Kohtuistungi toimumise aeg	Kirjalik menetlus
Menetlusosalised ja nende esindajad	Apellant (hageja): OÜ Selista Ehitus (rk: 10437436), esindaja advokaat Kalju Kutsar Vastustaja (kostja): AS Võru Teataja (rk: 10298868), esindajad vandeadvokaat Marko Kairjak ja advokaat Mere Punab

RESOLUTSIOON

1. Jätta Tartu Maakohtu 10. juuli 2015 otsuse resolutsioon muutmata, kuid muuta osaliselt maakohtu õiguslikke põhjendusi.

2. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

MENETLUSKULUDE JAOTUS

3. Jätta menetluskulud maa- ja ringkonnakohtus OÜ Selista Ehitus kanda.

4. Maakohus määrab menetluskulude rahalise suuruse kindlaks mõistliku aja jooksul pärast kohtuotsuse jõustumist.

Edasikaebamise kord

Otsuse peale võib esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtule 30 päeva jooksul otsuse kättetoimetamisest.

Hagimenetluses Riigikohtus võib menetlusosaline menetlustoiminguid teha ning avaldusi ja taotlusi esitada üksnes vandeadvokaadi vahendusel, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Juhul, kui menetlusosaline taotleb menetlusabi, peab ta esitama tähtaja kestel kassatsioonkaebuse. Kaebuse põhjendamiseks või riigilõivu tasumiseks või kaebuses esineva sellise puuduse kõrvaldamiseks, mis on seotud menetlusabi taotlemisega, annab kohus mõistliku tähtaja pärast menetlusabi taotluse lahendamist, kui nimetatud taotlus ei ole esitatud põhjendamatult või tähtaja pikendamise eesmärgil.

MENETLUSOSALISTE NÕUDED, VASTUVÄITED JA PÕHJENDUSED

1. OÜ Selista Ehitus esitas 03.06.2011 maakohtule AS Võru Teataja vastu hagi tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlükkamiseks.

Hagiavalduse kohaselt annab kostja välja ajalehte Võrumaa Teataja. Kostja on avaldanud ajavahemikul 24.03.2011 kuni 21.05.2011 erinevates artiklites ja juhtkirjades teadlikult hageja ja selle juhatuse liikmete suhtes väiteid, andnud hinnanguid ja tõstatanud süüdistusi, mis ei vasta tegelikkusele ning on kahjustanud hageja mainet. Artiklid on hageja suhtes äärmiselt negatiivse ja halvustava tooniga, loodud on mulje, et tegutsetakse seadusi rikkudes, korduvalt on toime pandud kuritegusid, ettevõtte olevat maksuvõlglane ning suudab tegutseda vaid tänu korruptiivsetele sidemetele. Ajaleht ei ole andnud hagejale võimalust asjaolusid selgitada.

14.02.2014 esitatud täpsustatud nõudes palus hageja kohustada kostjat avaldama ajalehe Võrumaa Teataja esimesel leheküljel ja ajalehe Võrumaa Teataja internetiväljaande avalehel (<http://www.vorumaateataja.ee>) väljaande kulul hiljemalt kahe nädala jooksul pärast vastava kohtulahendi jõustumist avalduse, milles lükatakse ümber alljärgnevad ebaõiged andmed:

- 24.03.2011 artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat Mõniste vallavanem Merlika Niidumaa sokutanud sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ülo Tuliku väimehe maksuvõlgades firmale, millega olevat tekkinud vallale ligi pool miljonit krooni kahju;
- 29.03.2011 artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat maksuamet väljastanud korduvalt OÜ Selista maksuvõla kohta ebaõiged andmeid;
- 05.04.2011 artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat Indrek Klampel olnud tänu Mõniste vallavanema tegevusele võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel pettusega hankekonkurss ära võita;
- 05.04.2011 juhtkirjas „Kes nüüd valetab?“ esitatud faktiväide, mille kohaselt võitis OÜ Selista hankekonkursi Mõniste vallas tänu maksuameti ja M. Niidumaa ebaseaduslikele toimingutele;

- 09.04.2011 artiklis „Tulik – linnapea või Selista müügimees?“ esitatud faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. Tulik aidanud OÜ-le Selista Ehitus riigi ja linna raha välja kaubelda, OÜ Selista Ehitus olevat võitnud hankekonkursi Mõniste vallas riigihanke seadust eirates ning Ü. Tulik olevat tegutsenud OÜ Selista Ehitus müügimehena ja püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitza koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses;
- 09.04.2011 artiklis „Kingitus Tuliku väimehele“ esitatud faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. Tulik teinud nn Võrukivi projektiga kingituse OÜ-le Selista Ehitus, projekti realiseerimiseks vahendite hankimine toimus ebaseaduslikult ning projekt võimaldavat OÜ-l Selista Ehitus Võru elanike arvel rikastuda;
- 21.04.2011 artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ esitatud faktiväide, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on Võru linna arvel OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine, kuna ettevõttel olevat puudunud vajalikud rahalised vahendid projektiga tegelemiseks;
- 30.04.2011 artiklis „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ esitatud faktiväited, mille kohaselt olevat OÜ Selista Ehitus saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades;
- 30.04.2011 juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab naha“ avaldatud faktiväide, et maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena ning projekti arendamiseks on OÜ Selista Ehitus „viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti“;
- 03.05.2011 artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ esitatud faktiväited, mille kohaselt olevat Ü. Tulik nii 2007. kui ka 2009. a tegelenud OÜ Selista huvides ebaseaduslike tegudega;
- 21.05.2011 artiklis „Korruptsioon haiglas“ esitatud väide, et Võru haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige;
- 14.05.2011 artiklis „Kuidas Tuliku väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ esitatud faktiväited I. Klampe, tema poolt juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete kohta;
- 21.05.2011 juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ esitatud väited, et OÜ Selista Ehitus osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina.

2. Kostja hagi ei tunnistanud. Kostja vastuväidete kohaselt on artiklid kriitilised Ü. Tuliku ja M. Niidumaa suhtes ning hageja kohta seal faktiväiteid esitatud ei ole. Ajakirjandusvabadus tähendab seda, et kostja avaldab arvamust üldsusele huvipakkuvatel teemadel. Arvamuste ümberlukkamist ei ole hagejal seaduse järgi õigust nõuda. Väärtushinnangutega ei ole võimalik kahjustada juriidilise isiku mainet. Avaldatu on kooskõlas kostja käsutuses olnud andmetega.

Kostja arvates tuleb tähelepanu pöörata järgmistele asjaoludele : a) Ü. Tulik kui Riigikogu liige, endine maavanem, Võru linnapea ja Võru vallavanem, Mõniste vallavanem M. Niidumaa ning hageja juht I. Klampe on avaliku elu tegelased (vähemalt Võru maakonnas); b) Ü. Tulik on seotud M. Niidumaaga; c) M. Niidumaa oli hankekomisjoni liikmena osaline otsustusprotsessis, mille tulemusena kuulutati hanke võitjaks Ü. Tuliku tütre elukaaslase I. Klampe osalusega äriühing (hageja); d) hanke nõuete rikkumise kohta on Lõuna Ringkonnaprokuratuur alustanud kriminaalmenetlust, asja on käsitletud ka Riigihangete Ameti juures asuv vaidlustuskomisjon; e) hagejale kuulub enamik Võrukivi arenduse krunt; f) I. Klampe lähedane tuttav on Võru kriminaalpolitsei ülem Meelis Saarepuu; g) pärast hageja tegevust puudutavate artiklite ilmumist 2011. a I poolal toimus mais 2011. a kostja ruumides läbiotsimine. Läbiotsimise järgselt ei ole kahtlustust esitatud ei kostjale ega kostjaga seotud isikutele.

MAAKOHTU LAHEND

3. Tartu Maakohus jättis 10. juuli 2015 otsusega OÜ Selista Ehitus hagi AS Võru Teataja vastu tegelikkusele mittevastavate andmete ümberlukkamiseks rahuldamata ja menetluskulud TsMS § 162 lg 1 alusel hageja kanda.

Kohtuotsuse põhjenduste kohaselt tuleb kohtul tulenevalt võlaõigusseaduse (VÕS) § 1046 lg-st 1 ja § 1047 lg-test 2, 4 ning Riigikohtu selgitustest (3-2-1-161-05, p 10; 3-2-1-5-07, p 26) võtta seisukoht, kas kostja avaldatud andmeid on seotud hagejaga ning kas neid tuleb käsitleda faktiväidetena või väärtushinnangutena. Kohtupraktika järgi on faktiväide põhimõtteliselt kontrollitav, selle tõesus või väärus on kohtumenetluses tõendatav. Väärtushinnanguks tuleb pidada seda, mida kostja on avaldanud vastavalt oma teadmistele ja temale teadaolevatele asjaoludele tuginedes. Väärtushinnang ei ole VÕS § 1047 lg 4 alusel ümberlukatav. VÕS § 1047 lg 4 järgi ümberlukatavateks ebaõigeteks andmeteks võivad olla ka kaudsed faktiväited, st faktiväited, mis kostja avaldatust küll sõnaselgelt ei nähtu, kuid mis sellest mõistlikult võttes järelduvad (3-2-1-161-05, p 12; 3-2-1-5-07, p 27; 3-2-1-145-07, p-d 13, 17).

24.03.2011 artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ avaldatud faktiväide, et „Mõniste vallavanem Merlika Niidumaa sokutas sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ülo Tuliku väimehe maksuvõlgades firmale, millega tõi vallale ligi pool miljonit krooni kahju“ puudutab hagejat osas, et Ü. Tuliku väimehe firma on maksuvõlgades. Ülejäänud väited ei puuduta hagejat ega riku tema õigusi. Hagejal oli 13.01.2009 seisuga maksuvõlg ning väide vastab tegelikkusele. Kohus ei hinda asjaolu, kas maksuvõla ajatamine lubab(s) hagejal osaleda riigihankes või mitte, sest selliseid väiteid ei ole pooled esitanud.

29.03.2011 artiklis „Mõniste korrupsioonile aitas kaasa maksuamet“ avaldatud faktiväide, mille kohaselt olevat maksuamet väljastanud hageja maksuvõla kohta korduvalt ebaõigeid andmeid, ei ole suunatud hagejale ja ei puuduta tema tegevust. Kostja on tuginenud tema käsutuses olnud andmetele ning nende andmete alusel oli põhjendatud esitada faktiväide, et Maksu- ja Tolliamet on mitu korda väljastanud tõendi hagejal maksuvõla puudumise kohta.

05.04.2011 artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ avaldatud faktiväide, et I. Klampel olevat olnud tänu Mõniste vallavanema tegevusele võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel pettusega hankekonkurss ära võita, ei nimeta ega kirjelda hageja suhtes mingeid tegevusi. Kuna konkursi võitis hageja, on väide õige.

05.04.2011 juhtkiri „Kes nüüd valetab?“ hageja kirjeldatud sõnastuses faktiväidet, mille kohaselt võitis OÜ Selista hankekonkursi Mõniste vallas tänu maksuameti ja M. Niidumaa ebaseaduslikele toimingutele, ei sisaldada. Hageja esitatud lauses: „Kui veel 1. veebruaril näitas Krediidinfo Selistale ajatamata maksuvõlga 45 928 eurot, siis 1. märtsiks oli Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud ja Võru linnapea Ülo Tuliku väimees Indrek Klampe võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu Merlika Niidumaale, kes talle ebaseaduslikult aega andes „kingituse“ tegi“, saab hagejaga seonduvalt pidada faktiväideteks väiteid, et kui 1. veebruaril näitas Krediidinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45 928 eurot, siis 1. märtsiks oli maksuvõlg ajatatud. Kostja väited tuginevad vaidlustuskomisjoni otsuse p-le 11 ja seega vastavad kostja käsutuses olnud andmetele.

09.04.2011 artiklite „Tulik – linnapea või Selista müügimees?“ ja „Kingitus Tuliku väimehele“ osas leidis kohus, et juhtkirja lauset: „Praegu EASi ja linnavolikogu heakskiitu ootav Võrukivi projekt on vaid üks näide sellest, kuidas Tulik on püüdnud oma väimehele kuuluvale firmale linna ja riigi raha välja kaubelda“, ei saa käsitleda faktiväitena, vaid tegemist on kujundliku järeldusega, mida ei saa tõendada, samuti kirjeldab see Ü. Tuliku, mitte hageja tegevust.

Artiklist saab aru selliselt, et Ü. Tulik on tegutsenud OÜ Selista Ehitus müügimehena ning püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitza koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses. Tegemist on Ü. Tuliku tegevuse, mitte hageja tegevuse kirjeldusega. Ü. Tuliku poolt Võrukivi projekti kinkimine OÜ-le Selista Ehitus on samuti kujundlik väljend, mis viitab pigem ajakirjaniku soovile saada rohkem lugejaid. Need väited ei käsitle hageja tegevust. Väide, et OÜ-l Selista Ehitus on projekti kaudu võimalik Võru elanike arvel rikastuda, on küll ebaõige, kuid see riive ei ole sellise ulatusega, millega peaks kaasnema avalik väite ümberlukkamine.

21.04.2011 artikli „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ väite, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on Võru linna arvel OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine, kuna ettevõttel olevat puudunud vajalikud rahalised vahendid projektiga tegelemiseks, osas leidis kohus, et artiklis on käsitletud umbusalduse avaldamist abilinnapea K. Võrnole ning kajastatud Võru linnavolikogu istungil toimunut, mida saab küll käsitleda faktiväidetena, kuid need põhinevad istungil toimunud ja seal avaldatul. Linnarahva huvides tegutsemist tuleb käsitleda hinnanguna, sest seda ei ole võimalik objektiivsete tõenditega tõendada. Hagejat puudutavad faktiväited, et Selista oli ostnud Võrukivi tellisetehase ja sinna juurde maad. Faktiväited hageja poolt maa kokkuostmise kohta vastavad tegelikkusele. Hageja rahalistele vahenditele antud hinnangut ei saa pidada faktiväiteks, sest kostja ei ole konkretiseerinud, kui palju raha hagejal siis puudu oli jne. Kuna kostja andmetel esitati taotlusi raha saamiseks EAS-le, siis oli põhjust viidata hagejal raha puudumisele.

30.04.2011 artikli „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ faktiväide, mille kohaselt olevat hageja saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades, tugineb Võru maavanema Ü. Tuliku 28.05.2007 korraldusele, millest nähtuvalt on hagejale müüdnud ostueesõigusega erastamise korras 70 320 m² maad Võrus Ringtee 2. Asjaolu, et tehingu juures olevat rolli mänginud Ü. Tuliku ebaseaduslik tegevus, ei ole seotud hageja tegevusega ega puuduta hagejat. Kohtule ei ole esitatud andmeid, et suvilaomanikele oleks jäänud maad erastamata hageja tegevuse tõttu. Selline ebatäpsus ei riku hageja õigusi sellisel määral, et väide tuleks avalikult ümber lükata.

30.04.2011 juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab naha“ (väide, et maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena ning projekti arendamiseks on hageja „viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti“) ei ole nimetatud hagejat, samuti ei saa järeldada, et silmas on peetud I. Klampele kuuluvat firmat, kirjeldatud on Ü. Tuliku ja I. Klampe tegevust. Pelgalt juhtkirjast lähtudes ei saa mõistlik lugeja ka järeldada, et I. Klampe on seotud hagejaga.

03.05.2011 artikkel „Kes uurib Tuliku afääre?“ ei puuduta hagejat. Artiklis käsitletakse Ü. Tuliku tegevust. Mõistlik lugeja saab artiklist aru selliselt, et OÜ-d Selista Ehitus on nimetatud ainult seoses tema juhi I. Klampega, OÜ Selista Ehitus tegevusele hinnanguid ei anta.

21.05.2011 artikli „Korruptsioon haiglas“ väide, et Võru haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige, ei sisalda nähtuvalt hageja äriregistri andmetest ebaõigeid faktiväiteid. Kostja väljend, et sellega on loodud võimalus korruptsiooniks, on väärtushinnang, artiklist ei saa järeldada, et kostja selgesõnaliselt kinnitab korruptsiooni olemasolu.

21.05.2011 juhtkirja „Haiglas plats puhtaks!“ ja artikli „Korruptsioon haiglas“ väide, et OÜ Selista Ehitus osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina, on hinnang, mida ei saa objektiivselt tõendada ja seega ka taotleda selle ümberlukkamist. Faktiväide, et hageja juhatuse liige on samal ajal haigla haldusjuht, on kooskõlas haigla kodulehe ja äriregistri andmetega.

Artiklis „Rünnak vabale ajakirjandusele“ seostab kostja AS Võru Teataja ruumides toimunud läbiotsimist ajakirjanike tegevusega korruptsiooni paljastamisel. Kohus leidis, et kuna artiklis

on hagejat märgitud üksnes seoses tema juhatuse liikme väidetavate sidemetega politseis, ei ole see kaasa toonud hageja õiguste rikkumist ega ebaõigeid väiteid.

14.05.2011 artikli „Kuidas Tuliku väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ väidete I. Klampe, tema juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete osas leidis kohus, et artiklis ei ole esitatud hagejat otseselt puudutavaid väiteid, artiklit ei ole seostatud hageja tegevusega. Faktiväide, et OÜ Selista Ehitus rentnikuks on Eesti Post, on üldteada asjaolu. Seega on artiklis nimetatud hageja rentnikke, mis ei riku hageja õigusi.

Üldteada asjaoludena on ajakirjanduse ülesanne käsitleda avalikku huvi puudutavaid küsimusi ning teatud juhtudel ei ole ajakirjanikul võimalik tõendada otseste tõenditega kõiki asjaolusid, millele avaldatu tugineb. EIÕK on 02.10.2012 lahendis asjas Yordanova ja Toshev vs Bulgaria leidnud, et kui ajakirjanik avaldab olulise informatsiooni ebapiisavate tõendite alusel, siis osutub sõnavabaduse kaitse aspektist määravaks tema heauskne tegutsemine. Kohus leidis, et kostja avaldatud info on oluline ja esitatud andmete põhjal ei saa järeldada kostja pahatahtlikkust. Kostja väitel hageja juhatuse liige I. Klampe ei vastanud telefonikõnedele, hageja on märkinud, et kuna isik tegutseb ettevõtte juhtimisega, siis ei saagi ta olla kogu aeg kättesaadav. Ajakirjanduse ülesande täitmisel ei saa lähtuda ainult sellest, kas pool, kelle tegevust kajastatakse, vastab ajakirjanikule või mitte. Kostja ülesandeks on kajastada olemasolevat informatsiooni võimalikult kiiresti, sest info muutub kiiresti. Kostjal on kohustus fakte kontrollida, kuid kostja kohustuseks ei saa panna teha ebamõistlikke pingutusi hagejalt vastuse saamiseks. EIÕK parktikas on rõhutatud, et ajakirjandusliku informatsiooni väärtus on ajas kiiresti muutuv, mistõttu ei ole ajakirjandusel iga kord võimalik teha artikli avaldamise eelselt pikaajaseid uuringuid. Kohus leidis, et kostja oli artiklite avaldamiseks kogunud piisavalt informatsiooni, võimaluste piires asjaolusid kontrollinud ning pöördunud enne avaldamist hageja poole seisukoha saamiseks, kuid pöördumisele ei vastatud.

07.01.2014 lahendis Ringier Axel Springer Slovakia A.S. vs Slovakkia osundas EIÕK, et hinnata tuleb vastandlikke õigusi ja kostja käitumise heausksust ning artikli avaldamise eesmärki. Kostja artiklites on käsitletud kohaliku elu tasandil olulisi probleeme. Hagejaga seotud isikud on avaliku elu tegelased, Ü. Tulik avaliku võimu kandja ja I. Klampe piirkonnas ehitusvaldkonnas tegutsev isik, seega on nende tegevuse vastu huvi eriti kõrge. Vastukaaluks kostja huvile avaldada kiiresti ja mõjusalt avalikkust puudutavat teavet tuleb kaaluda ka hageja huvi. Hageja tegutseb ehitusvaldkonnas, artiklites on kajastatud mitmeid hagejaga seotud riigihangete võitmisi, maade erastamist hagejale ja ka asjaolu, kuidas avalikku teenust pakkuvad asutused on asunud hageja rendipinnale. Riigihankeid rahastatakse ja avalikke teenuseid pakutakse maksumaksja raha eest. Seega on avalikkust ilmselgelt vajalik informeerida, et avalikus saaks otsustada, kas hageja on usaldusväärne või mitte. Artiklites on kritiseeritud hageja tegevust, seades kahtluse alla tema usaldusväärsuse avalikkuse ja võimalike klientide silmis, samas ka nende avalikku teenust pakkuvate asutuste maine, kes hageja ruume rendivad. Kaaludes hageja huvi püsida oma majandustegevuses usaldusväärsena ja kostja huvi teavitada (kohalikku) avalikkust toimunud riigihangetest ning isikute seotusest ja peresidemetest, leidis kohus, et kaalukam on avalik huvi informatsiooni saamiseks. Eeltoodut silmas pidades oli kostja õigustatud avaldama ajakirjanduses andmeid, mida sai muuhulgas järeldada kaudsetest asjaoludest ja seostest.

ASJAOSALISTE TAOTLUSED JA PÕHJENDUSED

4. OÜ Selista Ehitus esitas apellatsioonkaebuse, milles taotleb Tartu Maakohtu 10. juuli 2015 otsuse tühistamist ja uue otsuse tegemist, millega OÜ Selista Ehitus hagi rahuldada.

Menetluskulud palub apellant jätta vastustaja kanda.

Apellatsioonkaebuse põhjenduste kohaselt:

1) rikkus kohus oluliselt menetlusnormi (TsMS § 403 lg 1), kuna pooltelt võeti võimalus lõplike seisukohtade esitamiseks. 03.02.2014 kohtuistungil soovis kostja, et hageja täpsustaks nõuet ja kohus nõuaks välja materjalid kriminaalasjast. Kohus andis kostjale aega kuni 03.03.2014 täpsustatud taotluse esitamiseks ning teatas, et määrab edaspidises kirjalikus menetluses lõplike seisukohtade esitamise tähtaja ja teatab, millal kohus teeb lahendi. Hageja esitas määratud tähtjaks nõude täpsustuse. Kostja taotles talle antud tähtaja pikendamist. 10.07.2015 tegi kohus pooltele üllatuslikult otsuse. Samal ajal toimus ka menetlus teises tsiviilasjas (2-11-25924), mille tõendamisele langes kokku käesoleva vaidlusega. Nimetatud tsiviilasjas rahuldab maakohus I. Klampe hagi ning tuvastas muu hulgas, et AS Võru Teataja on avaldanud tema suhtes ebaõigeid ja halvustavaid väiteid. Tartu Ringkonnakohus jättis maakohtu otsuse muutmata. Riigikohus ei võtnud kostja kassatsioonkaebust menetlusse;

2) hindas kohus ebaõigesti kostja väiteid. 24.03.2011 artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ on halvustav ja ebaõige väide, et ehitushanke leping sokutati hagejale seadusevastaselt. Maksuvõla olemasolu ei ole hageja kunagi eitanud;

3) on 29.03.2011 artiklis „Mõniste korrupsioonile aitas kaasa maksuamet“ hageja mainet kahjustav ebaõige väide hageja seostamine korrupsiooniga („Võrumaa Teataja käsutuses olevast Riigihangete ameti kirjast selgub, et Mõniste vallas toimunud korruptiivse teo toimepanemisele aitas kaasa maksu- ja tolliameti Lõuna talitus, mis väljastas mitmel korral tõendi selle kohta, et maksuvõlgades firmal Selista Ehitus OÜ puudub maksuvõlg“);

4) on 05.04.2011 artikli „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ lause: „Võru linnapea Ülo Tuliku väimehel Indrek Klampel oli niisiis, tänu Mõniste vallavanema soovile tema maksuvõlgade koha pealt silm kinni pigistada, võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel juba justkui õige mehena hankekonkurss ära võita“ seotud kostja teiste väidetega. I. Klampe isiklikult hankel ei osalenud. Seega saab mõistlik lugeja aru, et hankekonkursi võitis I. Klampe juhitud ettevõtte ja hankekonkursi võitmine oli korruptiivsete tegude tulemus. Selline väide on ebaõige ja hageja mainet kahjustav;

5) on 05.04.2011 juhtkirja „Kes nüüd valetab?“ lause: „Kui veel 1. veebruaril näitas Krediidiinfo Selistal ajatamata maksuvõlga 45 928 eurot, siis 1. märtsiks oli Selistal maksuvõlg ilusti ajatatud ja Võru linnapea Ülo Tuliku väimees Indrek Klampe võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu Merlika Niidumaale, kes talle ebaseaduslikult aega andes „kingituse“ tegi“ ebaõige ja hageja mainet kahjustav osas, milles kostja esitas faktiväite, et hagejale tehti ebaseaduslike tegudega „kingitus“;

6) on kohtu seisukoht 09.04.2011 juhtkirja lause: „Praegu EASi ja linnavolikogu heakskiitu ootav Võrukivi projekt on vaid üks näide sellest, kuidas Tulik on püüdnud oma väimehele kuuluvale firmale linna ja riigi raha välja kaubelda“ osas vastuoluline ja motiveerimata. Ajakirjanik on viidanud konkreetsele objektile, sellega seotud isikutele ning väitnud, et Ü. Tulik on püüdnud oma väimehe firmale (s.o hagejale) riigi ja linna raha välja kaubelda. Tegemist on seega väite, mitte kujundiga. Kohus õigustab ebaõige väite kasutamist ajakirjaniku sooviga saada rohkem lugejaid, s.o suurendada oma tulu. Jääb arusaamatuks, miks on kostja ärihuvid olulisemad hageja mainest ning millisel põhjusel ei ole vajalik ebaõigeid väiteid ümber lükata;

7) avaldas kostja 21.04.2011 artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ väite, mille järgi on „Kristjan Võrno Võrukivi arenguprojekti eest vastutava isikuna tegutsenud mitte linnarahva, vaid eraettevõtja OÜ Selista Ehitus huvides.“ Samas on ajakirjanik väitnud, et „Selista oli ostanud Võrukivi tellisetehase ja erastanud sinna juurde maad, kuid tal puudusid rahaliste raskuste tõttu vahendid, et ala ise edasi arendada.“ Lausetest ei nähtu, et tegemist oleks kellegi kolmanda väidetega, mis esitati volikogu arutelu käigus ning

võivad põhineda mingitel andmetel. Projekti arendamiseks toetuse taotlemist ei saa samastada rahaliste raskustega. Seega on tegemist ebaõigete ja hageja mainet kahjustavate väidetega;

8) väitis kostja 30.04.2011 artiklis „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“, et hageja olevat saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades. Otsuses puuduvad põhjendused, mis õigustaksid eelnimetatud ebaõige faktiväite esitamist ja välitaksid vajaduse see avalikult ümber lükata;

9) avaldas kostja 30.04.2011 juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab naha“ lause: „Õnnetu on ka Ülo Tuliku perekond, sest suurest ahnusest juurde kahmatud maad ei ole nad ise võimelised arendama ega ka korrastama, mistõttu on nad viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti.“ Eelnevalt oli kostja korduvalt käsitletud Ü. Tuliku, I. Klampe ja hagejaga seonduvaid teemasid, kusjuures pidevalt samastati I. Klampet ning tema juhivat äriühingut. Seega oli lugejale loodud pilt hagejast kui ettevõttest, mis „viimases hädas sirutab käe linna ja riigi rahakotti“. Väide on ilmselgelt ebaõige ja kahjustab hageja mainet;

10) jättis kohus 03.05.2011 artikli „Kes uurib Tuliku afääre?“ lausete: „Kui aastal 2007 hoolitses Tulik selle eest, et tema väimehel oleks maad, kus kinnisvara arendada, siis aastal 2009 tegeles ta tema firmale riigihangete väljasebimisega /.../ ja Obinitsas avaldas ta survet vallavanem Peeter Sibulale, kui selgus, et sealse koolimaja ümberehitustööde riigihanget ei võitnudki tema väimees, vaid hoopis AS Tartu Ehitus“ puhul arvestamata kirjutiste vastastikuse mõju, s.o olukorra, kus eelnevalt samastatakse I. Klampe ja hageja ning seejärel esitatakse halvustavaid väiteid, mis kahjustavad mõlema mainet. Ei Ü. Tulik ega ükski teine riigi või kohaliku omavalitsuse ametiisik ei ole hagejale ühtegi riigihanget „välja sebinud“;

11) esitas kostja 21.05.2011 artiklis „Korruptsioon haiglas“ väite korruptsioonist, milles hageja väidetavalt osalevat. Korruptsioonis, s.o õigusvastase teo toimepanemises osalemine on vaieldamatult taunitav ja sellise väite esitamine kahjustab hageja mainet;

12) ei arvesta kohtu seisukoht 14.05.2011 artikli „Kuidas Tuliku väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ osas asjaoluga, et I. Klampe on samastatud hagejaga. Kogu vaidlusalune lõik puudutab hageja tegevust, kuna nii krunt kui ehitus kuuluvad hagejale ning seega väidetakse artiklis, et hageja on saanud ja saab ebaseaduslikult eeliseid ja soodustusi;

13) nimetab ajakirjanik 21.05.2011 juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ toimuvat korruptsiooniks, s.o süüdistab hagejat kuriteos osalemises. Taoline väide ei ole hinnang, vaid faktiväide, mille paikapidavust peaks kostja tõendama;

14) ei vabasta ajakirjandusvabadusele ega avalikkuse huvile tuginemine kostjat kohustusest kontrollida avaldatavat teavet piisava põhjalikkusega. Lugejate õigus informatsiooni saada ja ajakirjandusväljaande õigus informatsiooni anda ei tähenda kostja piiramatut õigust avaldada ebatõeseid väiteid, halvustada süstemaatiliselt teisi isikuid ning luua pika aja jooksul äriühingust negatiivset kuvandit.

5. AS Võru Teataja vaidleb apellatsioonkaebusele vastu ning taotleb selle rahuldamata ja menetluskulude apellandi kanda jätmist.

Vastuväidete kohaselt:

1) tuleb hageja viited menetlusõiguse rikkumisele jätta tähelepanuta. Kaebusest ei selgu, millist tähendust tsiviilasjas nr 2-11-25924 tehtud lahend käesoleva asja lahendamisel omab. Üldjuhul tuleb apellatsioonistmes tõendid esitada koos apellatsioonkaebusega (TsMS § 633 lg 5; 3-2-1-99-07, p-d 18, 19). Hageja ei ole viidatud lahendit apellatsioonkaebusele lisanud;

2) ei selgu apellatsioonkaebusest, millist õigusnormi on kohus rikkunud, leides, et 24.03.2011 artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ lause ehitushanke seadusevastasest sokutamisest ei saa olla hagi aluseks, kuna ei puuduta hagejat ega riku tema õigusi, vaid omistab hinnanguid M. Niidumaa tegevusele. Hinnangute ümberlukkamist nõuda

ei saa. Seda, miks hanke võitmist hageja poolt saab näha „seadusvastase sokutamisena“, on kostja selgitanud 17.01.2014 menetlusdokumendi p-des 7–15. Hinnangu õigsusele viitab muuhulgas asjaolu, et Mõniste hanke asjaolude uurimiseks algatati kriminaalmenetlus;

3) ei selgu kaebusest, millist õigusnormi on kohus rikkunud, leides, et lause 29.03.2011 artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ selle kohta, et maksuamet väljastas korduvalt ebaõigeid andmeid hageja maksuvõla kohta, ei saa olla hagi aluseks ega ümberlükkamispõhjuste esemeks. Andmed selle kohta, et maksuamet oli väljastanud korduvalt ebaõige tõendi hageja maksuvõla kohta, parandati artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“;

4) ei selgu kaebusest, millist õigusnormi on kohus rikkunud, leides, et kuna 05.04.2011 artikli „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ vaidlusaluses lõigus ei ole kirjeldatud hageja tegevusi, vaid on antud hinnang I. Klampe tegevusele, ei saa lause olla ümberlükkamispõhjuste esemeks. Kostja info kohaselt oli hagejal 13.01.2009 seisuga maksuvõlg, mistõttu ei oleks hageja saanud Mõniste hankel osaleda, ning sellest pidi olema teadlik ka hankekomisjoni liige M. Niidumaa. Riigihangete Ameti juures asuva vaidlustuskomisjoni 20.04.2009 otsusest tuleneb, et Mõniste vald kinnitas, et 13.01.2009 (ehk ajal, mil toimus taotlejate kvalifitseerimine) ei olnud hagejal maksuvõlga. See ei vasta Maksu- ja Tolliameti pressiesindaja e-kirjast tulenevalt tõele. Kuna hoolimata maksuvõlast hagejat hankemenetlusest riigihangete seaduse § 38 lg 1 p 4 alusel ei kõrvaldatud, oli hageja juhatusel võimalus tegeleda võla ajatamisega ning hange võita. Kui Maksu- ja Tolliameti 13.01.2009 teade hageja maksuvõla kohta hankijale esitati ning hankija hagejat hankemenetlusest ei kõrvaldanud, viitab see ka KarS § 300 koosseisu võimalikule täidetusele. Seega oli kostjal õigus suhtuda kahtlusega Mõniste hanke seaduslikkusesse;

5) ei selgu kaebusest, millist õigusnormi on kohus rikkunud 05.04.2011 juhtkirja „Kes nüüd valetab?“ vaidlusaluse lausega. Hinnang selle kohta, et M. Niidumaa tegevust saab hinnata kui hageja juhatuse liikmele I. Klampele kingituse tegemist, puudutab M. Niidumaad ega saa olla OÜ Selista Ehitus hagi aluseks. Väärtushinnangute ümberlükkamist seadus ei võimalda. Kriitiline hinnang M. Niidumaa tegevusele on põhjendatud. Artikleid kirjutades lähtus kostja kaheksast objektiivsest asjaolust (01.08.2012 menetlusdokumendi p 5), millest üheks oli ka hageja juhatuse liikme I. Klampe äia Ü. Tuliku ja M. Niidumaa seotus;

6) leidis kohus õigustatult, et 09.04.2011 juhtkirja lause, kas Ü. Tuliku tegevust saab hinnata kui linna ja riigi raha väljakauplemist, on kujundlik järeldus (hinnang), mida ei saa tõendada ning mille ümberlükkamist ei saa seetõttu nõuda. Võttes arvesse, et hageja osaniku ja juhatuse liikme I. Klampe äi Ü. Tulik on sekkunud hageja huvides hankemenetluse (kõne vallavanem P. Sibulale), esitanud koalitsiooniläbirääkimistel nõudmise, et koalitsiooni saavutamise üheks eeltingimuseks on see, et linn toetab jätkuvalt hageja osalusega Võrukivi piirkonna arendust, samuti asjaolu, et Võrukivi arenduse perspektiivikuses on kahelnud osad opositsiooniliikmeid, kes on pidanud seda eraettevõtte (st hageja) huvide eelisarendamiseks linnakodanike arvel, ning sellega seoses on avaldanud ka umbusaldust abilinnapea K. Vörnole, on kostja hinnangut linna ja riigi raha väljakauplemisest piisavalt põhjendatud. Tulenevalt ajakirjanduse rollist on kostjal õigus anda lugejatele edasi sellekohaseid arvamusi (hinnanguid). Artiklid keskenduvad kahele suurele teemale: Võrukivi piirkonna arendus ja Mõniste hange ning hageja juhatuse liikme I. Klampe äia Ü. Tuliku võimalik roll I. Klampe ärihuvide edendamisel. Ü. Tulik oli enne Riigikogu liikmeks saamist aastatel 2005–2010 Võru maavanem, aastatel 2010–2011 Võru linnapea ja aastatel 1996–2005 Võru vallavanem, mistõttu oli tulenevalt EIÕK praktikast kostja jaoks lubatav karm ja otsekohane sündsuspiire mitteületav kriitika;

7) jäävad apellandi väited seoses 21.04.2011 artikliga „Umbusaldajad heidavad Vörnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ selgusetuks. Artikkel kirjeldab K. Vörnole umbusaldamise protsessi ja vastab Võru linnavolikogu 21.04.2011 protokollis märgitule. Kaebusest ei selgu, millist õigusnormi on kohus seda tuvastades rikkunud ning kuidas kohtu järeldus mõjutab asja

lahendamist. Umbusaldust avaldades on ettekandja Anneli Viitkin sedastanud, et „Volikogu liikmete seisukoht on, et see tegevus (Võrukivi piirkonnas hagejale kuuluva kinnistu arendustegevus) ei ole otseselt linna rahva huvides, vaid kaitseb väga kitsa seltskonna ettevõtjate huve. Abilinnapea ei ole piisavalt põhjendanud ja avalikult selgitanud seisukohti väitele, et see on Võru linna huvides arendustegevus.“ Kostja on esitanud tõendi selle kohta, et ka Ettevõtjate Arendamise Sihtasutusel olid tekkinud kahtlused selles, kuidas suudab hageja tagada Võrukivi projekti elluviimiseks omafinantseeringu (st hagejal olid rahalised raskused);

8) on kohus 30.04.2011 artikli „Selista afäär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ hinnangute õigustatust piisavalt põhjendanud, sh võtnud arvesse asjaolu, et hageja maa erastamise otsuse allkirjastas hageja juhatuse liikme äi, ning analüüsinud tunnistajate Helve Paeglise ja Jana Rebase ütlusi, kellel maad Võrukivi juurde erastada ei õnnestunud. Võrukivi tellisetehase piirkonnas jagas maade erastamine isikud kaheks: hagejal õnnestus probleemideta erastada maa Võrukivi endiste tootmishoonete juures, kuid suvilarajooni elanikel ei õnnestunud erastada oma kinnistute juurde maad, kus paiknevad nende istutatud puud ja põõsad. Kostja on analüüsinud, miks see võis nii olla. Kostja ei ole esitanud tõsikäändlaid väiteid (et hageja sai erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades), mille ümberlõkkamist saaks nõuda. Koosmõjus varasema teabega, mis tekitas kahtluse Mõniste hanke seaduslikkuses, on artikli hinnangud põhjendatud. Hinnangute ümberlõkkamist nõuda ei saa;

9) nõustub kostja kohtu seisukohaga, et hageja ei saa nõuda 30.04.2011 juhtkirja „Üks võtab raha, teine annab naha“ vaidlusaluse lause ümberlõkkamist – see, kas kellegi tegevust saab hinnata kui „hädas käe linna ja riigi rahakotti sirutamisena“ on hinnangu küsimus. Kostja on hinnangu andnud Ü. Tulikule ja temaga seotud isikutele. Hinnang on ka piisavalt põhjendatud;

10) nõustub kostja kohtu seisukohaga, et 03.05.2011 artikli „Kes uurib Tuliku afääre?“ hinnang Ü. Tuliku hageja huvides tegutsemisele ei kuulu ümberlõkkamisele, kuna hinnangute ümberlõkkamist ei saa nõuda. Lisaks on hinnangud põhjendatud. Kostja on esitanud tõendi selle kohta, et kahtlusi hageja eelisseisundist riigihangetel on väljendanud ka tunnistaja P. Sibul. Kostjal oli õigus hageja äritegevusega seonduvasse suhtuda erapooletuse ja omakasu motiivi kahtlusega tulenevalt ka Mõniste hanke ning Võrukivi arenduse asjaoludest;

11) peetakse 21.05.2011 artiklis „Korruptsioon haiglas“ mitteaktsepteeritavaks olukorda, kus Lõuna-Eesti haigla riigihangete komisjoni kuulub haldusjuht Jaak Kokka, kellele kuulub ka osalus OÜ-s Selista Ehitus, sest riigihanke Lõuna-Eesti haigla renoveerija leidmiseks sõelale jäänud Merko Ehituse alltõõvõtjaks on sageli olnud hageja. Kostjal on õigus avaldada arvamust olukorras, kus otsustusprotsessis osaleb võimalike vastandlike huvidega isik. Hinnanguid ümber lõkkama ei pea ja ebaõigeid andmeid kostja avaldanud ei ole;

12) analüüsis kostja 14.05.2011 artiklis „Kuidas Tuliku väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“, miks oluline avalik asutus viidi kõrvalisse kanti, kus on äärmiselt kehvad parkimisvõimalused. Samal ajal oli Võru linnas palju paremaid kohti, mis kõik oleksid olnud valmis pakkuma Eesti Postile häid tingimusi. Artiklis ei sedastata, et igal juhul oli Eesti Posti otsuse taga kolida Vilja tänavale asjaolu, et nagu Võrukivi arendamiseks raha eraldada otsustanud EAS, on ka Eesti Post IRLi kontrolli all ehk majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsi valitsusalas. Lisaks lõkkab Ü. Tulik artiklis ise ümber väited, nagu oleks maavanemal otsustav roll detailplaneeringutel. Seega leidis kohus põhjendatult, et kostja ei ole artiklis ebaõigeid faktiväiteid I. Klampe, tema juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korruptiivsete sidemete kohta esitanud;

13) jääb selgusetuks, millist õigusnormi on kohus rikkunud seoses 21.05.2011 juhtkirjaga „Haiglas plats puhtaks!“ Hageja arvates on ebaõige väide, et hageja osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas, kuna üks osanik asus tööle haigla haldusjuhina.

Kostja ei ole midagi sellist öelnud, vaid on avaldanud arvamust, et J. Kokka määramisega haigla haldusjuhiks on loodud oht korruptsiooniks.

RINGKONNAKOHTU PÕHJENDUSED

6. Ringkonnakohus leiab, et apellatsioonkaebus tuleb jätta rahuldamata ning maakohtu otsuse resolutsioon muutmata, kuid osaliselt tuleb muuta maakohtu otsuse õiguslikke põhjendusi.

7. 14.02.2014 menetlusdokumendis (II kd, t.l 110-114) täpsustas hageja nõuet ning esitas iga hagiavalduses kostja poolt avaldatud artiklis esitatud lõigu ning selles sisalduvad ebaõiged faktiväited (eraldi väljatooduna), mille ümberlukkamist ta taotles.

Maakohus leidis, et esitatud väidete puhul on tegemist väärtushinnangutega, mille ümberlukkamist ei saa juriidilisest isikust hageja nõuda ning jättis seetõttu hageja nõude rahuldamata.

Apellatsioonkaebuse põhjendustest nähtuvalt on maakohus ebaõigesti hinnanud kostja poolt avaldatud ja hagi aluseks olnud artiklites sisalduvaid faktiväiteid. Seega põhineb apellatsioonkaebus peamiselt sellel, kas hageja poolt esiletoodud andmed, mida kostja avaldas, on käsitletavad faktiväidetena või on tegemist väärtushinnangutega.

Ringkonnakohus käsitleb apellatsioonkaebuses esitatud seisukohti konkreetsete Võrumaa Teatajas avaldatud artiklite kaupa ning TsMS § 651 lg 1 alusel kontrollib maakohtu otsuse seaduslikkust ja põhjendatust üksnes osas, millele on apellant apellatsioonkaebuse põhjendustes tuginenud.

8. 24.03.2011 avaldatud artiklis „Mõniste vallavanem tegi vallale poole miljoniga külma“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **olevat Mõniste vallavanem Merlika Niidumaa sokutanud sotsiaal- ja tervishoiukeskuse ehitushanke lepingu seadusevastaselt oma lähedase sõbra Ülo Tuliku väimehe maksuvõlgades firmale, millega olevat tekkinud vallale ligi pool miljonit krooni kahju.**

Maakohus leidis, et hagejat puudutav faktiväide, mille kohaselt Ülo Tuliku väimehe firma on maksuvõlgades, vastab tegelikkusele.

Apellant leidis, et kuna ta ei ole kunagi eitanud maksuvõla olemasolu, siis on maakohtu otsus selles osas õige. Maakohus on jätnud aga tähelepanuta, et halvustavaks ja ebaõigeks tuleb pidada väidet, mille kohaselt ehitushanke leping sokutati talle seadusevastaselt.

Ringkonnakohus apellandiga ei nõustu ning leiab, et artiklis avaldatud lause, mille kohaselt „hagejale sokutati seadusevastaselt ehitushanke leping“, on käsitletav väärtushinnanguna, kuna sellega loodi hagejast teatav negatiivne kuvand. Selles osas tuleb maakohtu otsuse põhjendusi muuta.

9. 29.03.2011 avaldatud artiklis „Mõniste korruptsioonile aitas kaasa maksuamet“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **olevat maksuamet väljastanud OÜ Selista maksuvõla kohta ebaõigeid andmeid korduvalt.**

Maakohus leidis, et hageja nimetatud väide ei ole suunatud OÜ-le Selista Ehitus OÜ ega puuduta tema tegevust.

Apellant maakohtuga ei nõustunud ja leidis, et tema põhjendamatu seostamine korruptsiooniga on tema mainet kahjustav ebaõige väide.

Ringkonnakohus leiab, et artikli pealkirjast ja artikli tekstist tervikuna jääb mõistlikule lugejale mulje, et korruptsiooniga on seostatud Mõniste vallavalitsust ja vallavanemat M. Niidumaad ning maksuametit. Apellandi seisukoht, et korruptsiooniga on seostatud ka OÜ-t Selista Ehitus, ei ole õige, kuna artiklist nähtuvalt on OÜ-t Selista Ehitus mainitud vaid seoses maksuameti poolt väljastatud tõendiga maksuvõla kohta.

Riigihangete Ameti 25.01.2010 kirjast (I kd, t.l 139-140), Riigihangete Ameti juures asuva vaidlustuskomisjoni 20.04.2009 otsusest (I kd, t.l 141-145) ning kostja ajakirjaniku I. Tähismaa ja maksuameti pressiesindaja K. Tuuliku meilivestlusest (II kd, t.l 78-79) võib küll järeldada, et hankemenetluse läbiviimisel Mõniste vallas võidi rikkuda Riigihangete seaduse § 38 lg-t 1, kuid nimetatud tõenditest ei ole tuletatav seos rikkumise ja Selista Ehitus OÜ-le korruptiivset laadi eeliste andmise vahel.

10. 05.04.2011 avaldatud artiklis „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **olevat Indrek Klampel olnud tänu Mõniste vallavanema tegevusele võimalus maksuametis oma võlad ära ajatada ning seejärel pettusega hankekonkurss ära võita.**

Maakohus leidis, et hageja nimetatud faktiväide ei kirjelda mingeid tegevusi OÜ Selista Ehitus suhtes. See, et hankekonkursi võitis OÜ Selista Ehitus, on õige väide ning selle üle vaidlust ei ole.

Apellandi hinnangul ei ole maakohus arvestanud hageja nimetatud väite seotust teiste kostja väidetega. Artiklist tuleneb, et OÜ Selista Ehitus poolt hankekonkursi võitmine on korruptiivsete tegude tulemus ning selline väide on ebaõige ja hageja mainet kahjustav.

Esmalt peab ringkonnakohus vajalikuks märkida, et vaidlusaluses artiklis (I kd, t.l 17) oli avaldatud, et I. Klampel (Selista Ehitus OÜ osanik ja juhatuse liige) oli tänu Mõniste vallavanema tegevusele võimalus maksuametis võlad ära ajatada ning seejärel justkui õige mehena (mitte pettusega) hankekonkurss ära võita.

Ringkonnakohus leiab, et artikli pealkirjast ja artikli tekstist tervikuna jääb mõistlikule lugejale mulje, et kirjeldatud on peaaugjalikult Mõniste vallavanema M. Niidumaa tegevust seoses hankekonkursi läbiviimisega. Kuigi artiklist on arusaadav, et hankekonkursi võitis OÜ Selista Ehitus (mitte I. Klampe kui füüsiline isik), ei ole artiklis avaldatud, et hankekonkurss võideti pettuse teel. Artiklis märgitud „õige mehena“ hankekonkursi võitmine on käsitletav hinnanguna OÜ Selista Ehitus (I. Klampe) tegevusele, mille ümberlukkamist ei saa VÕS § 1047 lg 4 järgi nõuda.

11. 05.04.2011 avaldatud juhtkirjas „Kes nüüd valetab“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **võitis Selista Ehitus hankekonkursi Mõniste vallas tänu maksuameti ja M. Niidumaa ebaseaduslikele toimingutele.**

Maakohus märkis õigesti, et viidatud juhtkirjas hageja poolt kirjeldatud sõnastuses faktiväidet ei sisaldu (I kd, t.l 18). Juhtkirjas märgitud „01.03. oli Selistal maksuvõlg ilusasti ajatatud ja Võru linnapea Ü. Tuliku väimees I. Klampe võis justkui õige mees hankekonkursi ära võita. Kõik tänu M. Niidumaale, kes talle ebaseaduslikult aega andes „kingituse“ tegi.

Maakohus leidis, et kostja poolt avaldatud tekst tugineb kostja käsutuses olnud andmetele.

Ringkonnakohus märgib, et nimetatud artikli tekstiosa kattub suures osas 05.04.2011 ilmunud „Maksuamet: väljastasime tõendi Selista maksuvõla kohta“ avaldatud tekstiga, mida on käsitletud käesoleva otsuse p-s 10.

Õige on apellandi seiskoht, et maakohus ei ole andnud hinnangut hageja poolt esiletoodud väitele, mille kohaselt tehti OÜ-le Selista Ehitus ebaseaduslikult aega andes „kingitus“. Selles osas tuleb maakohtu otsuse põhjendusi täiendada. Samas leiab ringkonnakohus, et hageja poolt esiletoodud väide on käsitletav väärtushinnanguna, kuna sellega on loodud teatav negatiivne kuvand hagejast, kes sai „kingituse“ tänu Mõniste vallavanema M. Niidumaa korruptiivse iseloomuga tegevusele. Lisaks rõhutab ringkonnakohus, et vaidlusaluse juhtkirja kriitika on suunatud Mõniste vallavanema M. Niidumaa, mitte hageja tegevusele.

12. 09.04.2011 avaldatud artiklis „Tulik – linnapea või Selista müügimees“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeteks faktiväideteks väited, mille kohaselt **olevat Ü. Tulik aidanud OÜ-le Selista Ehitus riigi ja linna raha välja kaubelda ning OÜ Selista Ehitus olevat võitnud**

hankekonkursi Mõniste vallas riigihanke seadust eirates ning mille kohaselt olevat Ü. Tulik tegutsenud OÜ Selista ehitus müügimehena ning püüdnud luua nimetatud ettevõttele ebaseaduslikke soodustusi ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke menetluses.

Maakohus leidis, et hageja esiletoodud väide, mille kohaselt olevat Ü. Tulik aidanud OÜ-le Selista Ehitus linna ja riigi raha välja kaubelda, ei ole faktiväide, vaid hinnanguline kujundlik järeldus, mida ei saa ümber lükata. Ringkonnakohus nõustub maakohtu nimetatud järeldusega ja märgib, et raha väljakauplemine on asjaoludele antava hinnangu küsimus ning ei saa tõsikindlalt tõendada. Apellandi seisukoht, et tegemist on faktiväitega, ei ole õige.

Mõniste vallas toimunud riigihankega seotud temaatikat on käsitletud käesoleva otsuse p-des 10 ja 11 ning apellatsioonkaebuses ei ole seoses 09.04.2011 artiklis avaldatuga maakohtu otsust vaidlustatud.

09.04.2011 artikli (I kd, t.l 19) kolmandas lõigus on avaldatud, et Tulik tegutses oma väimehe huvides ka Obinitsa koolimaja ümberehitustöödeks välja kuulutatud riigihanke tulemuste väljakuulutamisel. Seega ei sisalda vaidlusalune artikkel hageja poolt sõnastatud faktiväidet. Tegemist on Ü. Tuliku tegevuse kirjeldamisega pärast riigihanke tulemuste väljakuulutamist ning kellegi huvides tegutsemist saab käsitleda väärtushinnanguna. Apellatsioonkaebuse põhjendustest nähtuvalt ei ole ka apellant vaidlustanud maakohtu otsust nimetatud osas.

13. 09.04.2011 avaldatud artiklis „Kingitus Tuliku väimehele“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt olevat Ü. Tulik teinud nn Võrukivi projektiga kingituse OÜ-le Selista Ehitus, projekti realiseerimiseks vahendite hankimine toimus ebaseaduslikult ning projekt võimaldavat OÜ-l Selista Ehitus Võru elanike arvel rikastuda.

Ringkonnakohus nõustub maakohtu seisukohaga, et artiklis väidetu, mille kohaselt olevat Ü. Tulik teinud nn Võrukivi projektiga kingituse OÜ-le Selista Ehitus, on käsitletav väärtushinnanguna, mille ümberlükkamist ei saa nõuda. Apellandi vastupidine seisukoht ei ole õige.

Hageja poolt väidetu, mille kohaselt toimus projekti realiseerimiseks vahendite hankimine ebaseaduslikult, ei puuduta OÜ-t Selista Ehitus. Nimetatud väite osas hagi rahuldamata jätmist ei ole apellatsioonkaebuses vaidlustatud.

Hageja poolt esitatud väidet, mille kohaselt projekt võimaldavat OÜ-l Selista Ehitus Võru elanike arvel rikastuda, ei ole vaidlusaluses 09.04.2011 artiklis avaldatud. Ringkonnakohus rõhutab, et faktiväite ümberlükkamise nõue peab olema konkreetne. Kuivõrd hageja nimetatud väidet artikkel ei sisalda, puudus maakohtul alus tuvastada seda, kas projekt võimaldas hagejal Võru elanike arvel rikastuda või mitte. Maakohtu sellekohane põhjendus tuleb kohtuotsuse põhjendustest välja jätta. Apellatsioonkaebus tuleb selles osas jätta rahuldamata.

14. 21.04.2011 avaldatud artiklis „Umbusaldajad heidavad Võrnole ette eraettevõtja huvides tegutsemist“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on Võru linna arvel OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine, kuna ettevõttele olevat puudunud vajalikud rahalised vahendid projektiga tegelemiseks.

Ringkonnakohus märgib esmalt, et vaidlusaluses artiklis ei ole kostja ajakirjanik märkinud, et nn Võrukivi projekti eesmärgiks on OÜ Selista Ehitus ärihuvide ebaseaduslik soodustamine Võru linna arvel. Vaidlusaluses artiklis kajastatakse Võru abilinnapea K. Võrno umbusaldusavaldust, mida hakatakse arutama Võru linnavolikogu istungil 21.04.2011. Artiklis viidatakse K. Võrno umbusaldamise põhjusele, mille kohaselt K. Võrnole kui Võrukivi projekti eest vastutavale isikule heidetakse ette mitte linnarahva, vaid eraettevõtja OÜ Selista Ehitus huvides tegutsemist ning sellele, et umbusaldusavalduse esitas volikogu esimehele opositsioonisaadik A. Viitkin. Artikli sisu on vastavuses Võru linnavolikogu protokollis

märgitule (I kd, t.l 214-221), s.t vastab tegelikkusele. Seetõttu ei ole õige apellandi väide, et tegemist ei saa olla kellegi kolmanda isiku poolt edastatud informatsiooniga.

Ringkonnakohus nõustub maakohtuga ka selles, et hageja üldsõnaline rahalistele raskustele viitamine on käsitletav väärtushinnanguna ning seetõttu ei saa seda ümber lükata. Lisaks nähtub EAS ettevõtluskeskkonna divisjoni kirjast täiendava informatsiooni nõudmisest (II kd, t.l 21-22), et tuginedes krediidiinfo andmetele (2009. a raamatupidamise aruanne, ettevõtte maksehäirete raport, krediidilimiidi raport, kommertspandi andmed) jääb selgusetuks, kuidas on võimalik Selista Ehitusel projekti elluviimiseks tagada omafinantseering. Seega ei viita hageja rahalistele raskustele mitte taotluse esitamine, vaid EAS ettevõtluskeskkonna divisjoni eelmärgitud nõudekiri. Apellandi vastupidine seisukoht ei ole õige.

15. 30.04.2011 avaldatud artiklis „Selista afaär jättis Võrukivi suvilaomanikud pika ninaga“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **olevat Selista Ehitus saanud erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena ning tema soosingut ära kasutades.**

Vaidlusalune artiklis ei ole avaldatud, et hageja sai erastada 70 000 ruutmeetrit maad Ü. Tuliku ebaseaduslike tegude tulemusena. Seetõttu hageja poolt esiletoodud faktiväide, mille ümberlükkamist ta taotles, ei ole vastavuses artikli tekstiga. Sellest tulenevalt on ebatäpne kohtuotsuse põhjendus, mille kohaselt tehingu juures rolli mänginud Ü. Tuliku ebaseaduslik tegevus ei ole seotud hagejaga ega puuduta teda. Nimetatud põhjendus tuleb maakohtu otsuse põhjendavast osas välja jätta. Samuti tuleb kohtuotsuse põhjendavast osast jätta välja põhjendus, mille kohaselt kohtule ei ole esitatud andmeid, et Võrukivi suvilaomanikele oleks jäänud maa erastamata just OÜ Selista Ehitus tegevuse tõttu. Ringkonnakohus märgib, et nimetatud väite ümberlükkamist ei ole hageja taotlenud.

Vaidlusaluses artiklis on märgitud, et maavanem Ü. Tulikul oli Võrukivi tellisetehase hoonete juurde maa erastamisel (loe: oma väimehe ärihuvide soodustamisel) väga oluline, et mitte öelda (ära-)otsustav roll. Ringkonnakohus leiab, et artiklis on soovitud rõhutada Ü. Tuliku ja OÜ Selista Ehitus OÜ juhatuse liikme I. Klampe vahelist perekondlikku sidet ning hageja poolt eeliste saamine maa erastamisel tänu Ü. Tuliku soosingule on käsitletav väärtushinnanguna, mida ei ole võimalik ümber lükata. Apellandi seisukoht, mille kohaselt on antud juhul tegemist ebaõige faktiväitega, on ekslik.

16. 30.04.2011 avaldatud juhtkirjas „Üks võtab raha, teine annab raha“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena ning projekti arendamiseks on OÜ Selista Ehitus „viimases hädas sirutanud käe linna ja riigi rahakotti.“**

Vaidlusaluses juhtkirjas (I kd, t.l 24) ei ole avaldatud faktiväidet, mille ümberlükkamist hageja hagiavalduses taotles, kuna juhtkirjast ei nähtu, et maa erastamine toimus ebaseaduslike tegude tulemusena, samuti seda, et OÜ Selista Ehitus oleks sirutanud käe linna ja riigi rahakotti. Seetõttu on maakohus õigesti leidnud, et kostja poolt avaldatud juhtkiri ei käsitle hagejat ning puudub alus avaldamata faktiväite ümberlükkamiseks.

Juhtkirja põhiteravik on suunatud Ü. Tuliku (tema perekonna) tegevusele ning märgitud ei ole OÜ-t Selista Ehitus. Apellandi seisukoht, et faktiväite kujundamisel tuleb arvestada ka eelnevalt avaldatud artiklisarju, ei ole õige. Põhjendatud on hinnata iga artiklit eraldi, kuna eeldada ei saa, et iga ajalehelugeja loeks järjest kõiki ilmuvaid ajalehe numbraid ja omaks seega iga järgneva artikli puhul juba eelteadmisi eelnevalt kajastatud kohta.

Ringkonnakohus nõustub kostja seisukohaga, et avaldatud juhtkirjas ning hageja viidatud tekstiosas on antud hinnang Ü. Tuliku tegevusele.

17. 03.05.2011 avaldatud artiklis „Kes uurib Tuliku afääre?“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **olevat Ü. Tulik nii 2007 kui ka 2009 tegelenud OÜ Selista huvides ebaseaduslike tegudega.**

Maakohus leidis, et artiklis käsitletakse Ü. Tuliku tegevust ning selles ei anta hinnangut OÜ Selista Ehitus tegevusele.

Apellatsioonkaebuses on leitud, et maakohus on jätnud arvestamata artiklite vastastikuse mõju, s.t varasemates artiklites on samastatud I. Klampet ja OÜ-t Selista Ehitus.

Ringkonnakohus apellandi seisukohaga ei nõustu. Hageja on taotlenud konkreetset artiklis avaldatud ebaõige faktiväite ümberlukkamist ning kohus saabki kontrollida, kas konkreetset artiklis avaldatud hageja poolt esiletoodud faktiväite on ebaõige. Lähtuda ei saa kogu eelnevalt avaldatud artiklisarjast tervikuna, kuna eeldada ei saa, et iga ajalehelugeja loeks järjest kõiki ilmuvaid ajalehe numbreid ja omaks seega iga järgneva artikli puhul juba eelteadmisi eelnevalt kajastatud kohta.

Lisaks peab ringkonnakohus vajalikuks rõhutada, et vaidlusaluses artiklis ei ole avaldatud hageja esiletoodud faktiväidet (Ü. Tulik on tegelenud OÜ Selista huvides ebaseaduslike tegudega). Kui artiklis puudub konkreetne faktiväide, ei saa maakohus hinnata selle ebaõigsust. Artiklis avaldatud väljenditega „krahmata“ ja „välja sebida“ on iseloomustatud Ü. Tuliku tegevust I. Klampe/OÜ Selista Ehitus huvides. Tegemist on hinnanguga, mille ümberlukkamist ei saa nõuda.

18. 21.05.2011 avaldatud artiklis „Korruptsioon haiglas“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **Võru haiglas on loodud võimalus korruptsiooniks, kuna haigla haldusjuht on ka OÜ Selista Ehitus osanik ja juhatuse liige.**

Maakohus leides, et hageja poolt esiletoodud lause ei sisalda ebaõigeid faktiväiteid. Väljend „võimaluse loomine korruptsiooniks“ on kostja poolt hinnangu andmine asjaoludele, kuna Lõuna-Eesti haigla haldusjuht J. Kokka on ühtlasi hageja juhatuse liige. Ringkonnakohus nõustub maakohtu selle järeldusega.

Apellandi seisukoht, et artiklist tuleneb hageja osalemine korruptsioonis, s.o õigusvastase teo toimepanemises, on taunitav ja hageja mainet kahjustav, on ebaõige. Apellant on jätnud tähelepanuta, et tema enda esitatud faktiväide, mille ümberlukkamist ta taotles, ei sisalda endas korruptsioonis osalemist, vaid võimaluse loomist korruptsiooniks. Tegemist on hinnangu andmisega olukorrale Lõuna-Eesti haiglas, mida ei saa ümber lükata.

19. 21.05.2011 avaldatud juhtkirjas „Haiglas plats puhtaks!“ on hagiavaldusest nähtuvalt ebaõigeks faktiväiteks väide, mille kohaselt **OÜ Selista Ehitus osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas, kuna üks äriühingu osanikest asus tööle haigla haldusjuhina.**

Maakohtu otsuse põhjenduste kohaselt asjaolu, et OÜ Selista Ehitus osanik on püüdnud mõjutada riigihanke käiku haiglas on kostja poolt antud hinnang, mida ei saa objektiivselt tõendada ja seega taotleda selle ümberlukkamist.

Vaidlusaluse juhtkirja tekst ei sisalda väidet, et hageja osanikud olevat püüdnud mõjutada riigihanke käiku Lõuna-Eesti haiglas ja sellest tulenevalt on hageja taotlenud kohtult sellise faktiväite ümberlukkamist, mida kostja ei ole avaldanud. Kuna kohus saab kontrollida ainult sellise faktiväite tõele vastavust, mida hageja on taotlenud ning sellist faktiväidet ei ole kostja avaldanud, siis oleks maakohus pidanud hageja nõude seoses vaidlusaluse juhtkirjaga jätma rahuldumata. Maakohtu otsuse põhjendusi tuleb selles osas muuta.

Apellatsioonkaebuse põhjenduse kohaselt on maakohus jätnud tähelepanuta, et artiklis nimetab ajakirjanik toimuvat korruptsiooniks, s.o sisuliselt süüdistab hagejat kuriteos osalemises, mis on käsitletav faktiväitena.

Vastuseks apellandile märgib ringkonnakohus, et kostja ei ole artiklis süüdistanud hagejat kuriteos osalemises ning apellandi sellekohane väide on ebaõige. Arvamuse avaldamine seoses korrupsiooni ohuga haiglas (mida ei ole hagiavaldukses faktiivaitena esitatud) on käsitletav hinnangu andmisega, mida ei saa ümber lükata.

20. 14.05.2011 avaldatud artiklis „Kuidas Tuliku väimees sai arenduse kesklinnas ja rentnikuks Eesti Posti“ on hagiavaldukses nähtuvalt ebaõigeteks faktiivaiteteks **Indrek Klampe, tema poolt juhitava äriühingu ja erinevate ametnike korrupsiivsed sidemed.**

Maakohus leidis, et artiklis on antud hinnang Ü. Tuliku ja I. Klampe/OÜ Selista Ehitus tegevusele, kuid hagejat puudutavaid faktiivaitesid ei ole esitatud.

Ringkonnakohus märgib esmalt, et vaidlusalune artikkel ei sisalda väiteid OÜ Selista Ehitus/I. Klampe ja erinevate ametnike korrupsiivsete sidemate kohta. Seega ei ole hageja poolt esitatud faktiivaitesid vastavuses artiklis avaldatuga ning puudub alus hagiavaldukses märgitud faktiivaitesid ümberlükkamiseks.

Apellant leidis, et artiklis käsitletakse OÜ Selista Ehitus tegevust ning OÜ Selista Ehitus poolt ebaseaduslike eeliste ja soodustuste saamine on käsitletav faktiivaitena. Ringkonnakohus apellandiga ei nõustu. Siinjuures väärneb märkimist asjaolu, et apellatsioonkaebuses ei tugine apellant enam hagiavaldukses märgitudle.

Ringkonnakohus leiab, et artiklis on kostja tõstatanud küsimuse, et millega on seletatav asjaolu, et hageja on saanud endale kuuluva kinnistu üürnikuks Eesti Posti ning kas selles võib olla Ü. Tuliku „käsi mängus“. Tegemist on hinnangu andmisega olukorrale, kus hageja üürnikuks sai Eesti Post ning hinnangut ei saa ümber lükata. Hageja poolt ebaseaduslike eeliste ja soodustuste saamist artikkel ei sisalda.

21. Kuna kostja avaldas hageja kohta väärtushinnanguid, mille ümberlükkamist ei saa VÕS § 1047 alusel nõuda, siis jättis maakohus põhjendatult hagi rahuldamata.

22. Hageja taotles ebaõigete faktiivaitesid ümberlükkamist VÕS § 1047 alusel.

Tulenevalt VÕS § 1047 lg-s 4 märgitust võib hageja nõuda ebaõigete andmete eest vastutavalt isikult andmete ümberlükkamist sõltumata sellest, kas andmete avaldamine oli õigusvastane. Seega on VÕS § 1047 lg 4 kohaldamise eelduseks üksnes ebaõigete andmete avaldamine ning kohaldatav ei ole VÕS § 1046 lg-s 2 sätestatu, mille kohaselt õigusvastasuse tuvastamisel tuleb lähtuda erinevate kaitstud hüvede ja huvide võrdlevast hindamisest.

Seetõttu ei ole asjakohased maakohtu põhjendused hageja ja kostja vastandlike huvide kaalumisesest. Maakohtu sellekohased põhjendused (maakohtu otsuse p 23) tuleb maakohtu otsusest välja jätta. Apellandi sellekohane vastuväide on õige.

23. Asja materjalidest nähtuvalt määras maakohus 03.02.2014 istungil (II kd, t.l 109), et asi lahendatakse edasiselt kirjalikus menetluses. Samuti määras maakohus, et hagejal tuleb esitada hiljemalt 17.02.2014 täpsustatud hagiavaldukses ning kostjal hiljemalt 03.03.2014 täpsustatud taotlused. Samuti nähtub 03.02.2014 kohtuistungil protokollist, et kohus määrab kirjalikus menetluses lõplike seisukohtade esitamise tähtaja ning teatab, millal teeb kohtulahendi.

Maakohus pooltele lõplike seisukohtade esitamise tähtaega ei määranud ega teatanud, millal teeb kohtulahendi. Sellele vaatamata tegi maakohus 10.07.2015 kohtuotsuse.

Apellant leiab, et maakohus rikkus sellega oluliselt menetlusõiguse normi, kuna võttis pooltelt võimaluse lõplike seisukohtade esitamiseks.

Ringkonnakohus leiab, et apellandi seisukoht maakohtu poolt TsMS § 403 lg 1 rikkumise kohta on põhjendatud, kuid nimetatud rikkumine ei toonud kaasa sellist hageja õiguste rikkumist, mis mõjutaks kohtulahendit. Hageja on esitanud hagiavaldukses täpsustuse 14.02.2014 ning võimalikke seisukohti, mida ta soovis esitada maakohtule lõplikes seisukohtades, sai ta esitada apellatsioonkaebuses.

24. TsMS § 171 lg 1 järgi jäävad menetluskulud apellatsiooniasemes OÜ Selista Ehitus kanda. Menetluskulude rahaline kindlaksmääramine toimub TsMS § 177 lg-s 2 sätestatud korras mõistliku aja jooksul pärast kohtuotsuse jõustumist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kersti Kerstna-Vaks

/allkirjastatud digitaalselt/

Andra Pärsimägi

/allkirjastatud digitaalselt/

Üllar Roostoja